

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด เทศบาลตำบลนาป่าแขวง อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ โทร. ๐๔๕-๕๒๕๘๓๒

ที่ อจ ๗๒๕๐๑/-

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
เรียน นายกเทศมนตรีตำบลนาป่าแขวง

ตามที่ เทศบาลตำบลนาป่าแขวง ได้เข้ารับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีพ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแนวทางการปรับปรุงพัฒนาตนเองในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเกิดธรรมาภิบาลในหน่วยงาน มีการดำเนินงานที่มุ่งให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวม เป็นสำคัญและลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริต และประพฤติมิชอบในหน่วยงาน นั้น

เพื่อให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเห็นควรเผยแพร่รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของเทศบาลตำบลนาป่าแขวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ บนเว็บไซต์ของเทศบาลตำบลนาป่าแขวง และประกาศให้ทุกหน่วยงานในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาสั่งการ

(ลงชื่อ)

(นายวิทยา ทวีพันธ์)

นิติกรชำนาญการ

ความเห็น หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

พ.จ.ต.

(พินิจ มุฑจิตต์)

หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

ความเห็นหัวหน้าสำนักปลัด

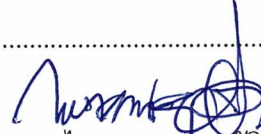
(ลงชื่อ)

(นางสาวอรยานี ฤทธิจันทร์)

หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล

ความเห็นปลัดเทศบาล

(ลงชื่อ)

(นายไพรรณ สุสมบัติ)

ผู้อำนวยการกองช่าง รักษาราชการแทน

ปลัดเทศบาลตำบลนาป่าแซง

ความเห็นนายกเทศมนตรีตำบลนาป่าแซง

(ลงชื่อ)

(นายประจักษ์ สิทิม)

นายกเทศมนตรีตำบลนาป่าแซง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เทศบาลตำบลนาป่าแซง
อำเภอปทุมราชวงศา จังหวัดอำนาจเจริญ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลนาป่าแซง

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

บทนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไข ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการ ดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหา น้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน ประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลนาป่าแซง จึงได้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อประเมินและมีมาตรการระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นการป้องกันการ ทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่ เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความ เสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความ เสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มี การเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่ อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตยังเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- ◆ Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- ◆ Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่อง ตั้งแรก ตั้งข้อ บังชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- ◆ Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคย รู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยง

/ต่อการทุจริต...

ต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ไม่ปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

◆ Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันปราบปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

องค์ประกอบ/ปัจจัยที่ทำให้เกิดการทุจริต

ปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตจะประกอบไปด้วย ๓ ปัจจัยหลัก ดังนี้

๑. Pressure /Incentive แรงกดดันหรือแรงจูงใจ ซึ่งอาจจะมาจากความยากจน ความจำเป็นต้องใช้เงินการติดการพนัน การทำผลงานที่ต้องการให้บรรลุเป้าหมาย หรืออาจเกิดจากความ ต้องการส่วนตัว อยากเลียนแบบคนอื่น

๒. Opportunity โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน

๓. Rationalization การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ หมายถึง จิตใต้สำนึกของ คนรู้ว่า อะไรดี อะไรไม่ดีแต่เมื่อมีแรงกดดัน มีโอกาสที่จะทำทุจริต ก็จะทำเหตุผลสนับสนุน หลอกตัวเองหลอกผู้อื่นว่าไม่ผิด เช่น แคมป์ชั่วคราวเดียวเอามาคืน เป็นต้น

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

คู่มือนี้จะแบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุมัติ ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหาร

จัดการทรัพยากรภาครัฐ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑.	การระบุความเสี่ยง
๒	การประเมินสถานะความเสี่ยง
๓	การประเมินค่าความเสี่ยงรวม
๔	การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕	การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
๖	การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗	จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง
๘	จัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙	การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เกณฑ์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๕ ครั้ง ขึ้นไปต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๔ ครั้ง ต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๓ ครั้ง ต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๒ ครั้ง ต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้ง ต่อปี

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

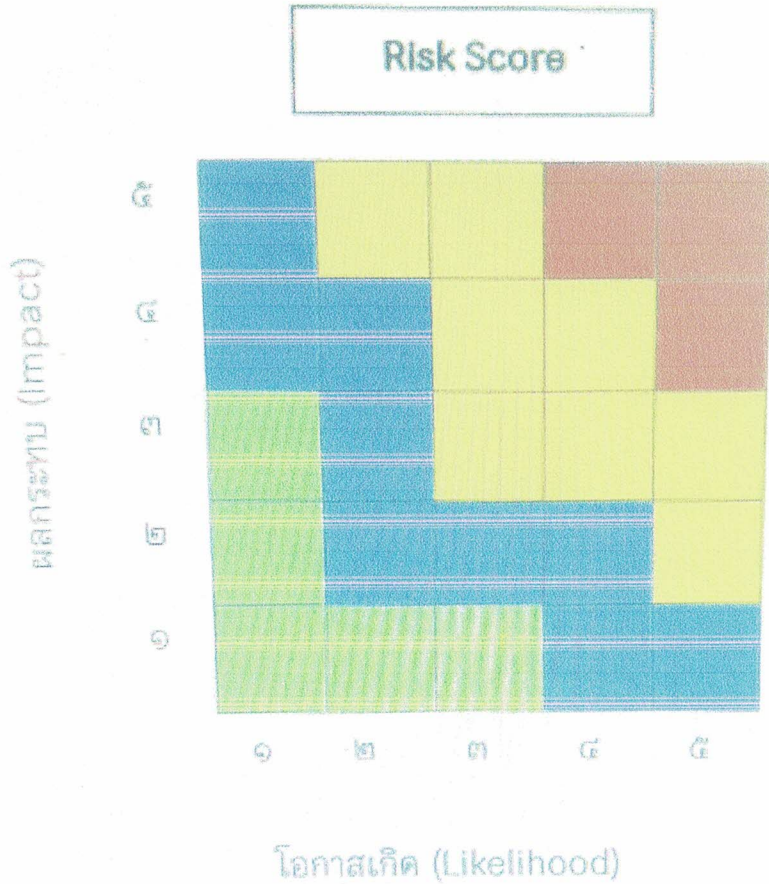
ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานรัฐระดับสูงมาก
๔	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานรัฐระดับสูง
๓	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานรัฐระดับปานกลาง
๒	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานรัฐระดับต่ำ
๑	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานรัฐระดับต่ำมาก

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risks) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจาก ผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส X ผลกระทบ) ซึ่งระดับความเสี่ยงสำคัญเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

/ระดับความเสี่ยง...

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
● สูงมาก	๒๐-๒๕	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที
● สูง	๙-๑๙	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้ อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
● ปานกลาง	๔-๘	ระดับที่พอยอมรับได้ แต่ต้องมีการ ควบคุมเพื่อป้องกันไม่ ให้ ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ ยอมรับไม่ได้
● ต่ำ	๑-๓	ระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้อง ควบคุมความเสี่ยงไม่ต้องมีการ จัดการเพิ่มเติม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เทศบาลตำบลนาป่าแซง ได้ทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการ จากภารกิจ ในแต่ละประเภท ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต โดยค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Un known Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward Looking information)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต					
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score(LxI)		
			Likelihood	Impact	Risk Score
๑	กระบวนการจัดซื้อจัด จ้าง	<p>๑.๑ การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาอนุมัติหรือยกเว้นกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐซึ่งเอื้อประโยชน์ หรือทำให้เกิดโอกาสในการทุจริตหรือ มีผลประโยชน์ทับซ้อน</p> <p>๑.๒ มีการฮั้วประมูล/มีการสมยอมราคาซื้อสินค้าในราคาที่สูงเกินจริง</p> <p>๑.๓ การจัดหาพัสดุโดยเลือกซื้อร้าน ที่ตนเองสนิทหรือเป็นญาติ อาจได้พัสดุที่มีคุณภาพต่ำราคาสูงกว่าความเป็นจริง</p> <p>๑.๔ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่รับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือสินบน ไม่ว่าจะป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคาหรือสิ่งใดก็ตามในลักษณะเดียวกันที่จะส่งผลในการตัดสินใจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่</p>	๓	๓	๙ (สูง)

๒	การบริหารงานบุคคล	๒.๑ การประเมินเลื่อนขั้น เงินเดือนโดยไม่มีอ้างอิงผลการ ปฏิบัติงานจริง	๒	๓	๖ (ปาน กลาง)
๓	การควบคุมงานก่อสร้าง	๓.๑ ผู้ควบคุมงานก่อสร้างไม่ ควบคุมงานและจัดทำรายงาน ช่างไม่เป็นปัจจุบัน	๓	๓	๙ (สูง)
๔	การให้บริการประชาชน เรื่องการพิจารณาอนุญาต ของหน่วยงาน	๔.๑ การพิจารณาอนุญาต ไม่มี เรื่องการพิจารณาอนุญาต หลักเกณฑ์เงื่อนไข และ ระยะเวลาของหน่วยงานที่ จะต้องให้บริการแล้วเสร็จ ให้ ประชาชนผู้มารับบริการทราบ ๔.๒ เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับ สินบนจากประชาชนในการ พิจารณาอนุญาต	๓	๓	๙ (สูง)

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต หน่วยงาน : เทศบาลตำบลนาป่าแขวง		
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน/ประเด็นความเสี่ยงการ ทุจริต	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑	<p>๑.๑ การใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาอนุมัติหรือพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการยกเว้นกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งเอื้อบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นการกำหนดกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประโยชน์ หรือทำให้เกิดโอกาสในการทุจริตมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสและหรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนแข่งขันอย่างเป็นธรรม คำนึงถึงวัตถุประสงค์การใช้</p> <p>๑.๒ มีการฮั้วประมูล/มีการสมยอมราคาซื้องานเป็นสำคัญเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้สินค้าในราคาที่สูงเกินจริงจ่ายเงินกำหนดการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทาง</p> <p>๑.๓ การจัดหาพัสดุโดยเลือกซื้อร้าน ที่ตนเอง อิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นการเปิดเผยโปร่งใสและสิทธิหรือเป็นญาติอาจได้พัสดุที่มีคุณภาพต่ำตรวจสอบได้ราคาสูงกว่าความเป็นจริงสร้างจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรมเจตจำนง</p> <p>๑.๔ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานใช้อำนาจและสุจริต ระบบป้องกันการทุจริตและผลประโยชน์ทับตำแหน่งหน้าที่รับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือซ้อนสินบน ไม่ว่าจะป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคาหรือสิ่งใดก็ตามในลักษณะเดียวกันที่จะส่งผลในการตัดสินใจดำเนินการตามอำนาจหน้าที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการยกเว้นกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งเอื้อบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นการกำหนดกรอบการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประโยชน์ หรือทำให้เกิดโอกาสในการทุจริตมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสและแข่งขันอย่างเป็นธรรม คำนึงถึงวัตถุประสงค์การใช้งานเป็นสำคัญ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน กำหนดการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นการเปิดเผยโปร่งใสและตรวจสอบได้ สร้างจิตสำนึกคุณธรรมจริยธรรมเจตจำนงสุจริต ระบบป้องกันการทุจริต และผลประโยชน์ทับซ้อน
๒	<p>การบริหารงานบุคคล</p> <p>๒.๑ การประเมินเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยไม่อ้างอิงผลการปฏิบัติงานจริง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้มีการรณรงค์และสร้างความตระหนักให้กับพนักงานเทศบาลและบุคลากรของ เทศบาลตำบลนาป่าแขวง ให้มีคุณธรรมจริยธรรม

		<ul style="list-style-type: none">• กำหนดให้มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการประเมินเงินเดือนแก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินเงินเดือนทั้งในฐานะผู้ประเมินและผู้รับการประเมิน และสามารถนำความรู้ดังกล่าวในการตรวจสอบความโปร่งใสการประเมินเงินเดือนได้• ผู้บังคับบัญชามอบหมายงานเป็นลายลักษณ์อักษร มีการจัดทำสรุบบัญชีมอบหมายงาน เพื่อใช้เป็นหลักฐานการมอบหมายงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาสร้างความโปร่งใสของการทำงาน
๓	การควบคุมงานก่อสร้าง ๓.๑ ผู้ควบคุมงานก่อสร้างไม่ควบคุมงานและจัดทำรายงานช่างไม่เป็นปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none">• ประชุมประจำเดือนเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน และติดตามผลการปฏิบัติงานกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ หนังสือ สั่งการที่เกี่ยวข้อง
๔	การให้บริการประชาชน เรื่องการพิจารณาอนุญาตของหน่วยงาน ๔.๑ การพิจารณาอนุญาต ไม่มีหลักเกณฑ์เงื่อนไข และระยะเวลาที่ต้องให้บริการแล้วเสร็จ ให้ประชาชนผู้มารับบริการทราบ ๔.๒ เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับสินบนจากประชาชนในการพิจารณาอนุญาต	<ul style="list-style-type: none">• จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ในการอนุญาตในแต่ละเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาต เผยแพร่ให้ประชาชนเข้าใจ• จัดทำแผนผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาให้บริการอย่างชัดเจน• จัดทำประกาศ เรื่องมาตรการการป้องกันการรับสินบน NO Gift Policy• จัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน